

gle XIII a Artà, l'*alqueria Addaya*, el mateix que Quadrado⁵ i Bofarull⁶ en el districte de Montuiri. L'*alqueria Addaia* de Canarossa ve doc. l'any 1240 a l'ACA.⁷ El 1290 es doc. l'honor *Addoaya*.⁸

De l'àrab *ad-dai'a* 'el camp, el llogaret, l'aldea'.

Joan Ramis⁹ ja suposava en 1819 que a la ribera d'aquest port hi hagué una població.

Nom repetit, si bé sense l'article *ad-*, en la toponímia valenciana: la *Daia* a Alfauir, a Castellonet de Borró i a Carlet o la seva Alcúdia (*Onomasticon Cat.*).

-AGOLFA, *Bini-* (Artà, Mall. 13, f-4)

Antiquíssima alqueria situada a la Devesa de Ferrutx, en les immediacions de l'ermita de Betlem, a uns terrenys de muntanya accidentats amb cims que sobrepassen els 500 metres. Tot plegat forma una raconada grandiosa dominada per crestes punxudes: el Bec de Ferrutx (519 m), el Puig Fonament (305 m), en Pelat (485 m), Puig d'en Xoroi (483 m), sa Talaieta (422 m), Puig de sa Palmera (421 m), Puig de son Morei (389 m), sa Talaia Freda (432 m), ran del Cap de Ferrutx. Dins aquest grandióss amfiteatre hi ha encara altres altures destacables, entre elles *ses Beques* i en *Renegat* (282 m).

El nom *ses Beques* Coromines el va sentir amb tots tres vocalismes i en singular: *sê békê*, *sê békê* i *nê bskê*.

Hi ha molta documentació antiga, per exemple, *Benialgorfa*, segons mossèn Lliteres¹⁰ de l'any 1302. També l'Arxiduc¹¹ escriu *Binialgorfa*. Aquest nom avui està en regressió, però encara alguns el recorden en aquesta forma, si bé tant Coromines com Mascaró sentiren a dir *Biniagolfa*.

5. RCLQ, p. 487.

6. RCLB, p. 111.

7. Ref. 342, ff. 34 i 133; i Reg. 343, ff. 227 i 278.

8. Ramon ROSSELLÓ VAQUER, *Aportació a la història medieval de Menorca. El segle XIII* (Menorca, Consell Insular, 1980), p. 22. *Addoaya* pot resultar de *duyáya* diminutiu normal de *dáyca*.

9. «De hecho en varias partes de aquel puerto y a corta distancia de sus aguas se hallan fragmentos de obra de barro en muy crecido número y, unos más finos que los otros, indican la antigua existencia de alguna fábrica de tierra cocida en aquel paraje. Sin embargo yo no lo gradúo por bastante para presumir que allí hubiese alguna población que fundasen los fenicios cuando ocupaban Menorca.» Però pel context del que diu tot seguit, sembla que sí creu que hi havia un petit poblet (Joan RAMIS I RAMIS, *Historia civil y política de Menorca*, Maó, «El Diario», 1864, p. 41).

10. Ll. LLITERAS I LLITERAS, *Artà en el siglo XIII*, p. 307.

11. ARXIDUC LLUÍS SALVADOR, *Die Balearen in Wort und Bild geschildert* (Leipzig 1869-1891).